

Leskovar dvodnevno delovno občestvo z nastopnimi besedami: Zaključujem vaše zborovanje in vas zahvaljujem tako za sodelovanje tukaj kakor za vaš trud v minulih zimih. Izmenjava vaših misli, medsebojno razodetje, izkušnja, posebno pa vaši zaključki (sklepi) bodo sigurno obrodili obilo dobrega sadu. Podlaga vašemu delu je dobra; prepričan sem da bo kmetstva nadaljevalna šola napredovala in pripomogla našemu kmetkemu ljudstvu do višje poklicne izobrazbe in do večjega blagostanja. Bodite pa tudi vi uver-

jeni, da bo oblastna samouprava vedela ceniti vaš trud. Kar se tiče mene, bom deloval tudi v prihodnje na prosep te institucije in vas v vsem podpiral.

G. Gosak zahvali gda. komisarja kot predstavitelja oblastne samouprave za blago dušno naklonjenost, g. Rosina iz Ormoža in gda. referenta Krošla za vzorno vodstvo in vzpodbudne nasvete, ravnatelja gda. Priola pa za gostoljubje, ki ga je tekem teh dveh dnevov naklonil udeležencem občestva.

Venniger...

Vzpored zborovanja IX. pokrajinske skupščine UJU — poverjeništvu Ljubljana.

V smislu člena 18. pravil UJU sklicujemo IX. pokrajinsko skupščino poverjeništvu Ljubljana dne

19., 20. in 21. julija 1929

v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Dne 19. julija:

Seja širjega sosveta ob 16. uri v Delavski zbornici.

1. Nagovor poverjeništvu.
2. Predlogi okrajnih društev za delegacijsko zborovanje.
3. Določitev potrebnih odsekov in članov teh odsekov za delegacijsko zborovanje.
4. Poročila okrožij glede kandidatov v ožji sosvet.
5. Slučajnosti.

Dne 20. julija:

1. Ob 8. uri verifikacija mandatov po verifikacijskem odseku ob vhodu v zborovalno dvorano.

2. Ob 9. uri:

- a) Otvoritev delegacijskega zborovanja po poverjeniku A. Skulju.
- b) Poročilo verifikacijskega odseka o navzočih in pri glasovanju upravičenih delegatih.
- c) Izvolitev potrebnih odsekov v smislu točke 3. seje širjega sosveta.
- č) Tajnikovo poročilo. Poroča strok. tajnik Josip Kobal.
- d) Blagajnikovo poročilo: 1. račun poverjeništvu; 2. račun »Zvončka«; 3. račun Mladinske Maticice; 4. proračun poverjeništvu; 5. proračun »Zvončka«. Poroča glavni blagajnik Rado Grum.

3. Od 15.—18. ure seje odsekov na moškem učiteljskem Resljeva cesta 10, pritličje in 1. nadstropje.

Splošne vesti.

— **Rojstvo v kraljevski rodbini.** Na Vidov dan se je rodil na Bledu Nj. Vel. kralju in kraljici tretji sin. Vesela vest, ki je vzravnala vso državo, je izzvala predvsem v Sloveniji veliko navdušenje. Slovensko učitelstvo pozdravlja tretjega princa in se pridružuje čestitkam, ki jih je poslal glavni odbor UJU povodom tega dogodka Nj. Vel. kralju in je pov. UJU Ljubljana zabeležilo čestitke tudi v knjigo pri velikem županu.

— **Letošnja pokrajinska skupščina poverjeništvu UJU Ljubljana** se vrši dne 20. in 21. julija t. l. Dnevni red je razviden na drugem mestu. Opozorjamo delegate, naj zaradi računov in tajniškega poročila prinesejo to številko »Učit. Tovariša« s seboj na skupščino.

— **Državna skupščina UJU v Zagrebu** se vrši na podlagi sklepa seje Izvršnega odbora UJU z dne 29. pret. meseca v dneh 16., 17. in 18. avgusta t. l.

— **† Dr. Gregor Zerjav.** Dne 27. junija ob 5. uri popoldne je umrl v Poljčah na Gorenjskem dr. Gregor Zerjav, minister v pokojku. Pokojnik si je stekel velike nacionalne zasluge ob ustanovitvi naše države, zaradi česar bo ostalo njegovo ime na častnem mestu v zgodovini naše države. Poverjeništvu je izrazilo sožalje njegovi rodovini. Naj ostane njegovo ime v častnem spominu tudi med učitelstvom, ki mu je šel često prijateljsko na roko.

— **Smrt uglednega sodelavca »Učiteljskega Tovariša«, prijatelja osnovnošolskega učitelstva in naše organizacije.** V Središču je nenadoma umrl prof. Fran Vajda. V počastitvenem njegovemu spominu prinašamo na drugem mestu dva dopisa. Prof. Fran Vajda je bil rojen 17. septembra 1876 v Stojncih pri Ptujju. Studiral je gimnazijo v Ptujju in Mariboru, potem pa obiskoval filozofsko fakulteto v Gracu in na Dunaju, kjer je l. 1905. položil profesorski izpit iz matematike in fizike. Kot suplent je prišel l. 1905. na ljubljansko realko. Z vsa vnemo je propagiral ustanovitev slov. profesorskega društva in postal njegov prvi nad vse marljiv tajnik. Leta 1907. je postal Vajda profesor na I. gimnaziji v Ljubljani. S prve gimnazije je prišel za profesorja na pomorsko akademijo na Reki. Po pr. vratu je bil kmalu potem imenovan za direktorja gimnazije v Ptujju, od koder je bil odpoklican kot inšpektor v prosvetno ministrstvo v Beogradu. Tamkaj je vodil oddelke za Slovenijo in si v kratki dobi stekel mnogo zaslug. Iz rodbinskih razlogov ni ostal v Beogradu, marveč je zaprosil za mesto na pomorski akademiji v Gruziji, ki ga je tudi dobil. V preteklem šolskem letu je zbolel. iskal je zdravlja v svoji ožji domovini, se lečil v bolnici v Čakovcu, a 27. junija podlegel možganski kapi v Središču. — Slava in čast njegovemu spominu!

— **Zaključek šolskega leta v mariborski oblasti.** UJU je ponovno interveniralo v tej zadevi ter prejelo zagotovilo da se to vprašanje ponovno prouči in uredi.

4. Ob 18. uri: 1. redni občni zbor »Učiteljske gospodarske poslovalnice«, r. z. z. o. z. v Mariboru.

- a) Poročilo prvega upravnega sveta.
- b) Izvolitev upravnega sveta in nadzornega sveta.
- c) Slučajnosti.

5. Ob 20. uri: Koncert učiteljskega pevskega zbora v dvorani Delavske zbornice.

Dne 21. julija:

Ob 9. uri:

1. Blagajnikovo poročilo. Event. nadaljevanje.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Poročila in predlogi odsekov.
4. Volitev ožjega sosveta.
5. Resolucije.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana, dne 6. julija 1929.

Andrej Skulj s. r.,

poverjenik.

Rado Grum s. r.,

blagajnik.

Josip Kobal s. r.,

tajnik.

Stanovanjski odsek preskrbi za čas pokrajinske skupščine stanovanje v ljubljanskih hotelih vsem udeležencem, ki se prijavijo do 17. julija 1929 na naslov: Ljubljansko učiteljsko stanovanjski odsek, Franciščanska ulica 6. Na pozneje došle prijave se ne bo moglo več ozirati. Kdor se prijavi za stanovanje, se obenem obveže, da ga tudi plača, sicer bi ga potem iz kateregakoli vzroka ne rabil.

Stanovanjski odsek posluje v petek, 19. julija v prostorih ljubljanskega poverjeništvu UJU, Franciščanska ul. 6 od 14.—19. ure, v soboto 20. julija pa v dvorani Delavske zbornice, kjer se bo vršila skupščina.

Odsek bo dajal ob teh dneh interesentom tudi informacije glede cen prehrane v poedini hotelih in restavracijah.

— **»Učiteljski Tovariš« prebaja z današnjo številko v 70. letnik svojega obstoja.** 70 letni jubilej bo proslavil s primernimi članki pozneje. »Učiteljski Tovariš« je najstarejši list izmed sedaj obstoječih slovenskih listov.

— **»Slovenec« in »Jutro« sta prinesla vest o imenovanju tov. Andreja Skulja za oblastnega šolskega nadzornika.** Kakor smo prejeli sedaj avtentično poročilo, je bilo naše časopisje iz Beograda mistificirano.

— **Prihodnja številka »Učiteljskega Tovariša« izide šele po pokrajinski skupščini.** V smislu sklepa lanske pokrajinske skupščine bo izhajal »Učiteljski Tovariš« v počitnicah dvakrat na mesec. Iz tega razloga je izostala tudi številka zadnjega tedna. V današnji številki so vsa poročila, ki zadevajo pokrajinsko skupščino, navodila in računi.

— **Izenačenje plač državnega uradništva.** Listi poročajo: V predsedništvu vlade se je vršila seja ministrov, ki je bila posvečena vprašanju izenačenja plač vsega državnega uradništva in uslužbenstva. Izenačenje plač se namerava izvesti na ta način, da se bodo znižali prejemki onih uradnikov in uslužbencev, ki prejmejo relativno preveč in se s temi presežki popravili prejemki onih uradnikov, ki prejmejo relativno premalo.

— **Izplačilo pokojnin za julij.** Finančna direkcija v Ljubljani objavlja: Nekateri pokojenci še niso prejeli pokojnine za mesec julij 1929, to pa zaradi tega, ker finančna direkcija v Ljubljani ni prejela od finančnega ministrstva pravočasno zadostne denarne zaloge. Finančna direkcija pričakuje dodatno dotacijo vsak čas, nakar bodo čekovne nakaznice ki leže pripravljene pri podružnici poštne hranilnice v Ljubljani, takoj razposlane. — Na razne dopise v tej zadevi naj vzamejo dopisniki gornjo izjavo na znanje.

— **Vsa upravitelstva naših osnovnih in vsa ravnateljstva naših meščanskih šol** prosimo, da počakajo z naročili tiskovin, knjig, zvezkov in drugih potrebščin za prihodnje šolsko leto. Na pokrajinski skupščini bodo prvi redni občni zbor po že odobrenih pravilih snujoče se »Učiteljske gospodarske poslovalnice«, po kateri bodo učiteljstvo lahko takoj naročilo vse take potrebščine in jih tudi lahko prejelo od onih firm, od katerih si želi.

— **Učiteljska gospodarska poslovalnica.** Na več vprašanj odgovarjamo tem ptoem, da znaša enkratni delež za poslovalnico samo 5 Din. Jamstvo: Člen 9.: »Vsak zadružnik jamči ob konkurzu ali likvidaciji zadruge za njene obveze ne le s svojimi delci temveč še z nadaljnjim zneskom v enakih višini.« Iz tega sledi da izgubi zadružnik v najslabšem slučaju delež 5 Din + jamstvo 5 Din + 2 Din vpisnine, skupaj 12 Din. Če vas straši ta znesek in ovira k pristopu, je bolje, da ne začnemo s poslovalnico. Član zadruge je vsak organiziran član UJU — poverjeništvu Ljubljana. Podpišite pristopnice takoj in jih vrnite poverjeništvu! Delež in vpisnino bo pobral blagajnik pristojnega društva.

— **Učiteljska gospodarska poslovalnica.** Z ozirom na razna povpraševanja glede namena poslovalnice ponatiskujemo §§ 2. in 12. pravil Učiteljske gospodarske poslovalnice. § 2. se glasi: Zadruga ima namen izvesti koncentracijo vsega gospodarskega snovanja svojih članov. To bo doseglja zlasti s posredovanjem med člani in tvrdkami s šolskimi potrebščinami, z organiziranjem naročil svojih članov; z ureditvijo stalne razstave učil in učnih potrebščin konkurirajočih tvrdk v Ljubljani in Mariboru; z lastnim zalaganjem knjig, tiskovin in šolskih potrebščin; s pridobitvijo tiskarskega podjetja v svrhu pospeševanja pridobitka svojih članov; z ustanovitvijo zadružnih razprodajalnic v Ljubljani in Mariboru in z organizacijo poslovalnega urada v Ljubljani in Mariboru med člani in tvrdkami. — § 12. pa se glasi: Razdelitev čistega dobička je zadeva občnega zbora. Od čistega dobička se pripíše 25% rezervnemu zakladu, 25% Učiteljskemu domu v Ljubljani, 25% Učiteljskemu domu v Mariboru in 25% v organizacijske svrhe. Rezervni zaklad je last zadruge in ga v nikakem primeru ne sme razdeliti med člane.

Pripomniti pa je potrebno, da se vplača delež 5 Din in pristopnina 2 Din enkrat za vselej, ne pa vsak mesec. Delež in pristopnino pobere društveni blagajnik.

— **Predlogi učiteljstva meščanskih šol.** V Pančevu je na skupščini sprejelo Udruženje meščanskošolskega učiteljstva sledeče predloge: 1. V višjo pedagoško šolo naj se sprejemajo samo učitelji s položenim definitivnim učiteljskim izpitom. Za predavanja posameznih strokovnih predmetov naj se določijo izključno strokovnjaki. 2. Oblastni šolski nadzorniki in referenti naj se postavljajo zgolj iz vrst kvalificiranih učiteljev meščanskih šol. 3. V ministrstvu prosvete naj se sestavo uredb, tičečih se meščanskega šolstva, sestavi komisija, v kateri bodo imeli meščanskošolski učitelji primerno zastopstvo. V ministrstvu naj se osnuje za meščanske šole poseben odsek s strokovnim osebjem. 4. Za upravnik trgovskih in obrtno-nadaljevalnih šol naj se imenujejo v prvi vrsti meščanskošolski učitelji. 5. Čim prej naj se sestavi ob sodelovanju meščanskošolskega učiteljstva načrt zakon o meščanskih šolah. 6. Absolventi meščanskih šol naj se v srednje in njim sorodne strokovne šole sprejemajo brez srejemnega izpita. 7. Učiteljem meščanskih šol, ki so dovršili višjo pedagoško šolo, naj se triletna študijska doba na višji pedagoški šoli vračuna v službena leta za dosego pokojnine. Resolucije z ulemeljivijo bodo izročene po posebni deputaciji na merodajnem mestu. — Nerazumljivo je stališče točke 2. in 4. ki zapostavlja enakopravnost osnovnošolskega učiteljstva

— **Veržej — † Rozalija Kozarjeva.** V sredo 3. julija se je vršil v Verževju pogreb nepozabne tovarišice učiteljice Rozalije Kozarjeve, žene tovariša upravitelja Frana Kozarja iz Verževa. Prekmalu je odšla v večnost. Zavrata bolezen jo je priklenila na posteljo in v ponedeljek 1. julija je umrla. Bila je vzorna in dobra učiteljica, ki je službovala v Mall Nedelji, Tišini in nazadnje v Verževju. Njen pogreb je pokazal, da je bila zelo priljubljena med tržani in učitelstvom, ki je iz vseh Slovoije in Prekmurja prihitelo na njen pogreb. Bodi ji zemljica lahka! Tovarišu upravitelju Fr. Kozarju pa naše sožalje!

— **Knjiga »Naša meščanska šola«,** ki jo je oblastni šolski odbor naročil kupiti vsem šolam, se naroča pri ravnateljstvu I. državne deške meščanske šole v Ljubljani.

— **Brezplačen esperantski tečaj v Budimpešti.** Pedagoški seminar v Budimpešti priredi sporazumno z Institutom Jean Jacques Rousseau v Genevi enajstdnevni tečaj s 4 urami dnevno. Smoter tečaja je usposobiti udeležence brez uporabe učne knjige, nacionalnega jezika in domačega dela konversirati v esperanto. Tečaj pa hoče pokazati tudi metodiško stran esp. pouka ki odpira popolnoma nove perspektive v jezikovnem pouku. Vodstvo bo imel Rumun Andreo Če, ki je

pravkar končal slične tečaje z neverjetnim uspehom in pri splošni pozornosti pedagoških krogov na Švedskem in v Baltičkih državah. Zupanstvo mesta Budimpešta da poleg splošnih ugodnosti še tridesetim tečajnikom popolnoma brezplačno hrano in stanovanje (od 22. julija do 2. avgusta). Dva slovenska učitelja bi prišla sigurno v poštev, in sicer naj bo eden esperantist, drugi neesperantist. Pogoj pa je pristopnina za svetovni esp. kongres v B. ki prične 2. avgusta. Pristopnina pa se kompenzira s 50% rabatom na železnici in pri vizumu. Interesente esperantiste opozorjamo na št. 25. tednika »Heroldo de Esperanto«. Pojasnila daje tudi R. Rakuša, Maribor, Aškerčeva 3.

— **Učit. maturanti Maribor l. 1880., 1881. in 1882.** Dne 13. jul. ob 8. (20.) uri restavracija Gamberina v Mariboru pozdravni večer in primerna zabava. Dne 14. julija zarana sv. maša zadušnica pok. tovarišem, prof. in ravnateljem — obisk pokopališča — obisk drž. moškega učiteljskega — skupni obed ter izleti po sklepu predlagateljev. Udeleženci naj se do 10. julija t. l. javijo pri A. Porekarju, Maribor. Tattenbahova ulica 26/I. Vsi na plan! Na zdravo in veselo snidenje. — Dr. B. R. N.

— **Popravek.** Članom sreskega učiteljskega društva za ljubljansko okolico — vzhodni del. Vsled sklepa odbora seje z dne 22. junija 1929 se naroča članstvu, da se s 1. julijem erta vsakega člana, kdor zadnje 3 mesece ni plačal članarine. Isti predlog je bil stavljen na zborovanju dne 8. junija t. l. v D. M. v Polju in bil tudi sprejet.

— **Tovarišem maturantom iz leta 1924.** mariborskega učiteljskega. Na razstanku smo sklenili, da se sestanemo ob petletnici mature. Torej kaj ste? Zglasite se in navedite kraj in dan sestanka. — Bregant Oskar, šolski upravitelj na Gornji Ponikvi, p. Zalec.

— **Zahvalo** pristrčno izrekam učiteljskemu društvu za laški okraj in vsem tovarišem in tovarišicam v okraju za dobrohotne prispevke v pomoč moji bolni ženi. Ljub. Bog. Vam poplačaj dragi tovariši in tovarišice. — Bra. tuž Marij, kotaktualni učiteljskošolski upravitelj. — Gornja Rečica pri Laškem.

— **Križevci pri Ljutomeru.** Državna šestrazredna osnovna šola je priredila na Vidovo in Petrovo popoldne v Slomškovi dvorani v Križevcih in v nedeljo 30. junija t. l. v istem času v Verževju v dvorani g. Hedžeta mladinsko dvodejstvo tov. Rojčev »Prstane« s petjem in plesom. Predstave so dobro uspele, kar je glavna zasluga tov. Tilčke Rajhove, ki je igro tudi tako vestno nastudirala. Pa tudi ostali učiteljski zbor ji je pomogel v mladino, ki se je najbolj postavila — do moralnega uspeha. Le žal moram konstatirati, da starši še vedno podcenjujejo zmognosti svojih otrok, vsaj tako je kazal dokaj — piščel obisk šola in dom! — A to nas naj ne straši. Mi gremo naprej! Prihodnjič pa kaj drugega!

— **Za častnega občana** je imenoval obč. odbor v Smartnem ob Pači tov. Josip Krajnc, učitelj v pok. ob priliki njegove 40letnice mature v znak hvalečnosti za njegovo nemurno delovanje v šoli in izven nje. Skoro vsi občinski odborniki so njegovi bivši učenci, ki so se spomnili ob tej priliki svojega dobrega, marljivega in vestnega učitelja. Jubileju kličemo še na mnoga mnoga leta!

— **Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.**

Samo predsek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočih rodbinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. Seveda je na treba pri nakupu paziti izrecno na ime »ŽIKA«, ki je zakonito zavarovano.

Človeško življenje obstoji iz samih materialnih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. — Vsaka poedina bo za Vas lepša, če se ne muči: — Za branje vzemite torej SCHICHTOV »RADION«.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik Ljubljana, Stari trg 9.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Tvornice učil in šolskih potrebščin v Ljubljani

registrovane zadruge z omejenim jamstvom,

ki bo dne 28. julija 1929. ob 10. uri v načelstveni sobi »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

Dnevni red:

1. Revizijsko poročilo zadružnega revizorja.
2. Predložitev zaključnih računov per 31. XII. 1927.
3. Poročilo likvidatorjev in sklepanje o izvršeni likvidaciji in izbrisu tvrdke iz zadružnega registra.
4. Določitev hranilca poslovnih knjig.
5. Slučajnosti.

Ako se občni zbor ob navedeni uri vsled nezadostne udeležbe zadružnikov ne bi mogel vršiti, tedaj se v smislu § 31. zadružnih pravil vrši ob 11. uri istega dne in v istih prostorih občni zbor z gornjim dnevnim redom, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

V LJUBLJANI, dne 25. junija 1929.

Likvidatorji.